

10/12270

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 23. Kasım 2017
Sayı : 1468

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizde her yıl sürekli artan ve her türlü terörden daha fazla can alan iş kazalarının ve işçi ölümlerinin nedenlerinin araştırılıp gereken önlemlerin alınması, alınacak önlemlerin caydırıcılığının artırılması ve bu konuda oluşturulacak politikaların yasal zemine taşınması amacıyla Anayasa'nın 98, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105. Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Ömer Gethi Güner Serap Tahir
Nigide
Ali YİĞİT
İzmir Milletvekili
Mehmet GÖKDAĞ
Gaziantep Milletvekili
Kadim Durmaz
Barış KAZANCI
Sakarya
Okan BANTANCI
Etiler Mv.
Mehmet GÖKDAĞ
Gaziantep Milletvekili
Kemal ZEYBEK
Samsun Mv.
Sibel ÖZDEMİR
İstanbul Mv.
Hüseyin Yıldırım
Aydın

1468. Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

GEREKÇE

Ülkemizde her yıl binlerce çalışan, çalışma ortamından ya da çalışma koşullarından dolayı hastalanmakta, sakatlanmakta ya da yaşamını yitirmektedir. Neredeyse her gün ölümlü, yaralanmalı bir iş kazası meydana gelmekte ancak bunlar ülkedeki siyasi gündem ve tartışmaların arasında kaybolup gitmektedir. Çalışanların sağlığını ve yaşamını kaybetmesine neden olan olaylar ancak basına düştüğünde inceleme, araştırma ve soruşturma konusu olmakta, çoğu zaman da önlenemez ve öngörülemez olarak nitelendirilmektedir. Oysa bu hastalıkların ve kazaların neredeyse tamamının önceden öngörülebileceği ve engellenebileceği açıktır.

Bu bağlamda 2002 - 2013 yılları arasında iş kazası geçiren 1 milyon 921 bin sigortalıdan 13 bin 510'unun ölmesi ve başhekim onaylı iş göremezlik raporu alanların sayısının 2002 - 2014 yılları arasında 15 milyon 519 bin 496'ya varması iş kazaları ve iş sağlığındaki kırılganlığı açıkça ortaya koymaktadır. AKP iktidarları döneminde dalgalı bir seyir izleyerek artmaya devam eden iş kazaları adeta iş cinayetlerine dönüşmüştür. Son 5 yıla bakıldığında 2012'de 744 olan iş kazasından dolayı yaşamını yitirenlerin sayısı 2013'te 1360'a, 2014'te 1626'ya, 2015'de 1730'a, 2016'da 1970'e yükselmiştir. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi (İSİG) raporlarına göre 2017'nin ilk 10 ayında yaşamını yitirenlerin sayısı ise 1683'tür. Ülkemiz iş kazaları konusunda ne yazık ki acı bir rekora gitmektedir. Türkiye tarihinin en büyük iş kazası olan Soma maden kazasının ardından böyle bir kitlesel facia olmamasına rağmen yaşamını yitirenlerin sayısının sürekli artması tesadüf değildir. Bunun son örneği İzmir ve Bursa'da yaşanmıştır. 11.10.2017 tarihinde İzmir'de Tüpraş Rafinerisinde bakım yapılırken meydana gelen patlama sonucunda 4 işçi maalesef yaşamını yitirmiş, 2 işçi de ağır yaralanmıştır. 8 Kasım'da Bursa Gürsu'da bir fabrikada meydana gelen patlamada ise ilk belirlemelere göre 5 işçi hayatını kaybetmiş 16 işçi de yaralanmıştır. Bu olaylara ve sayılara her gün yenileri eklenmektedir.

Bütün bu istatistikler de göstermektedir ki, iş kazaları da en az terör kadar can almakta ama ne yazık ki bu konuda alınan önlemler yetersiz kalmaktadır. İş yerlerinde gerekli denetimlerin yapılmamasının faturası iş kazaları ve cinayetleri olarak işçiye çıkarılmaktadır. Yılda iki kez yapılması gereken denetimler bazen yıllarca yapılmamakta ya da gereken özenden yoksun olarak yapılmaktadır. İş müfettişleri gerekli gördüklerinde işi kısmen ya da tamamen durdurmak yetkisine sahiptir. Ancak iş müfettişleri de mesleki bağımsızlık ve güvencesizlikten dolayı bu yetkiyi tam olarak kullanamamaktadır. Öte yandan denetimin yetersizliğinin yanı sıra cezaların caydırıcılıktan uzak olması ve genellikle uyarı ve para cezalarıyla geçiştirilmesi sorunun bu derece büyümesinde önemli bir etkidir.

Ülkemizdeki iş kazalarının bu denli artmasının en önemli nedenlerinden bir diğeri ise üretimde esnek çalışma biçimlerinin ve güvencesizliğin yaygınlaştırılması, işçilerin emekliliğinin (taşeronluğun) uygulama alanının genişletilmesi, örgütlenme ve sendikalaşmanın engellenmesidir. Bu çerçevede 2002 yılında kamu ve özel sektördeki taşeron işçi sayısı 387 bin iken 2016 yılı itibarıyla bu sayı 1 milyon 600 bin kişiye çıkmıştır.

Ülkemiz halen işçi ölümlerinde Avrupa'da birinci, dünyada ikinci durumdadır. Bu durumun önüne geçilmesi ise ancak ve ancak her türlü siyasi, ekonomik ve kültürel odaklardan bağımsız bir işçi sağlığı ve iş güvenliği politikasının oluşturulmasıyla mümkündür.

Bu gerekçeler ışığında Türkiye'de her yıl sürekli artan ve her türlü terörden daha fazla can alan iş kazalarının ve işçi ölümlerinin nedenlerinin araştırılıp, gereken önlemlerin alınması, alınacak önlemlerin caydırıcılığının arttırılması ve bu konuda oluşturulacak politikaların yasal zemine taşınması amacıyla Anayasa'nın 98, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105. Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

